

Dosarul nr. 2ra-1419/2022
2-20076376-01-2ra-04102022

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (M. Stratan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

DECIZIE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către avocatul Dumitru Fortuna în interesele lui Boris Păduraru,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Boris Păduraru împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru”, din Ungheni, intervenient accesoriu Alexandru Dîrzari, cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru, încasarea despăgubirii, repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 iulie 2020, Boris Păduraru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, solicitând anularea pct. 3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 97-P din 29 mai 2020 privind concedierea lui Boris Păduraru, inginer pază și protecția pădurii ca fiind ilegal, anularea pct. 3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-P din 31 ianuarie 2020 privind aplicarea sancțiunii sub formă de „mustrare” față de Boris Păduraru, restabilirea în funcție, calcularea și încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă în mărime de 5 salarii medii, repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4 000 lei.

În motivarea acțiunii Boris Păduraru a indicat că, prin ordinul nr.65-C din 24 martie 2017 emis de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, a fost angajat în funcția de inginer pază și protecția pădurilor, în

baza contractului individual de muncă pe perioadă nedeterminată, începând cu data de 27 martie 2017, în acest sens fiind semnată și fișa de post privind atribuțiile funcționale a salariatului.

Urmare a exercitării funcției, la cerere, angajatorul a emis la 22 ianuarie 2019 ordinul nr. 40-C privind acordarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, începând cu data de 22 ianuarie 2019 până la 10 noiembrie 2021.

Reclamantul susține că pe perioada activității, în calitate de salariat și-a exercitat conștiincios și pe deplin obligațiunile de serviciu conform fișei de post.

Prin ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 97-p din 29 mai 2020, a fost concediat în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, ordin care îl consideră ilegal și neîntemeiat, emis cu încălcarea flagrantă a drepturilor constituționale și procedura de soluționare a cazului, fiind necesară anularea integrală.

Reclamantul a relatat că potrivit ordinului de concediere menționat supra, nu a fost constatată și indicată direct încălcarea care i se impută, data comiterii presupusei abateri disciplinare, fiind un ordin general, bazat pe controlul efectuat în temeiul ordinului Ministrului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 85 din 15 aprilie 2020, succedat prin ordinul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 81-D din 15 mai 2020, care în esență nu au stabilit careva încălcări în acțiunile sale.

Potrivit conținutului ordinului de concediere i se impută încălcarea pct.1.5, pct. 3.3 și pct. 4.1 din Fișa de post inițială și neîndeplinirea în mod corespunzător a ordinelor Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 50-P din 27 februarie 2020, nr. 53-P din 11 martie 2020, nr. 89-P din 22 aprilie 2020, nr. 91-P din 27 aprilie 2020, precum și capitolele „Sarcini de bază”, „Atribuții de serviciu” și „Responsabilități” din Fișa postului inginerului pază și protecția pădurii, aprobată la 27 aprilie 2020.

Reclamantul susține că presupusele încălcări nu au careva tangență cu atribuțiile sale funcționale stipulate în Fișa postului.

Potrivit pct. 1.5, pct. 3.3 și pct. 4.1 din Fișa postului (fără dată), inginerul pază și protecția pădurii, ține sub control planificarea și executarea controalelor în cantoanele pădurarilor, respectarea regulilor sanitare și anti incendiare în păduri; cere în modul stabilit de la personalul subordonat îndeplinirea corectă a indicațiilor respective; inginerul pază și protecția pădurilor poartă responsabilitate pentru activitatea sectorului dat și îndeplinirea sarcinilor, funcțiilor depuse. Reclamantul a invocat că nu a încălcat nici o obligație sau atribuție funcțională descrisă.

Cât privește ordinele Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni menționate în ordinul de concediere, ca fiind încălcate, reclamantul susține că, acestea sânt ordine generale, care în special vizează activitatea personalului ocolului silvic și a pădurarilor nemijlocit, precum și a altor ingineri.

Cu referire la încălcările prin prisma Fișei postului inginerului pază și protecția pădurii, aprobată la 27 aprilie 2020, deși stipulează aceleași obligațiuni și sarcini funcționale ca Fișa postului (fără dată) menționată supra, aceasta *de jure* nu putea fi invocată deoarece se prezumă comiterea presupuselor abateri în primăvara anului 2020, până la aprobarea acesteia.

Reclamantul a menționat că deși până la emiterea ordinului de concediere nr. 97-P, a fost formată o oarecare comisie de anchetă și emis raport al anchetei de serviciu din 25 mai 2020, care nu a fost adus la cunoștința salariatului Boris Păduraru, conform modului și termenului stabilit, în vederea acordării posibilității dânsului de a formula explicații, obiecții și chiar de a-l contesta în caz de dezacord, contrar prevederilor art. 208 din Codul muncii.

Reclamantul a mai relatat că pe faptul încălcărilor depistate în Ocolul silvic Pîrlița, de către ancheta de serviciu din 25 mai 2020, membrii Comitetului sindical, în ședința din 25 mai 2020, unanim au votat și au autorizat eliberarea din funcție a reclamantului Boris Păduraru, iar Comitetul sindical și-a expus opinia consultativă, contrar atribuțiilor acordate prin lege în detrimentul salariatului, care nu poate fi considerat ca un aviz emis prin prisma art. 5 lit. h), p), art. 87 alin.(1) și (4), art. 371 lit. c), art. 386, art. 389 din Codul muncii, care de jure și de facto nu au examinat, acțiunile/inacțiunile salariatului Boris Păduraru, prin prisma încălcărilor invocate.

La ședința Comitetului sindical nici nu a fost invitat Boris Păduraru pentru a da careva explicații pe marginea cazului dat, iar raportând la faptul că ședința Comitetului sindical a avut loc în data când a fost întocmit raportul de anchetă (25 mai 2020), consideră dubios și critic faptul că, în aceeași zi a fost posibilă convocarea comitetului sindical și examinarea minuțioasă a cazului.

Mai mult, în ședința Comitetului sindical din 25 mai 2020, potrivit procesului-verbal nr. 30, s-a discutat și votat concedierea lui Boris Păduraru pe baza încălcărilor admise în cantonul nr. 6 Ocolul silvic Pîrlița, în care *de jure*, nici nu a fost efectuat careva control și nu a fost efectuată careva anchetă de serviciu.

În acest context se prezumă că, Comitetul sindical s-a expus asupra unor fapte ilegale, care nu au fost constatate sau probate, fapt care repetat și necondiționat denotă că, un aviz consultativ pe marginea presupuselor încălcărilor admise de Boris Păduraru depistate în cantonul nr. 7, lipsește, element care pune în imposibilitate administrația Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, de a emite ordin de concediere în lipsa unui astfel de aviz.

Reclamantul susține că administrația Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni a încălcat grav procedura de concediere prevăzută prin lege, iar Comitetul sindical, contrar obligațiilor instituite, a acționat diametral opus atribuțiilor de serviciu investite prin lege.

Prin prisma celor invocate, consideră stranie soluția adoptată de Comitetul sindical, privind acceptarea eliberării din funcție a lui Boris Păduraru, în baza raportului anchetei de serviciu, care la adoptarea soluției de concediere, au stabilit existența temeiurilor prevăzute în art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar, pe când Comitetul sindical nu a recunoscut drept legal ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-P din 31 ianuarie 2020, prin care Boris Păduraru a fost sancționat cu „mustrare”, în acest sens fiind remis către angajator demers de ridicare a sancțiunii.

Prin ordinul Ministrului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 85 din 15 aprilie 2020, succedat prin ordinul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 81-

Din 15 mai 2020, a fost delegată echipa de lucru în deplasare de serviciu de comun cu Centrul Național Anticorupție și Serviciul de Informații și Securitate, în vederea efectuării controlului la Ocolul Silvic a Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, privind verificarea cantității masei lemnoase preconizate pentru obținere și recepționată în urma tăierii, cu cel în natură recepționat, prin inventarierea cioatelor arborilor extrași în parchetele (u.a.36A/2 și 42D/1) supuse tăierilor de conservare și în parchetul (u.a.330/1) supuse tăierilor de igienă selectivă.

Prin actul de constatare din 18 mai 2020, conținutul căruia a fost inclus în ordinul de concediere, comisia a constatat că în cantonul nr. 7, în parchetul 36A/2 în rezultatul exploatării masei lemnoase, au fost extrase 18,558 m³ de masă lemnoasă, fără a fi luată la evidență contabilă; în parchetul 36A/1 au fost depistați 55 arbori și 88 arbuști tăiați ilegal, care au fost marcate la cioate cu decanul de marcat IES; - în parchetul 42P/1 conform materialelor primare urmau a fi extrași 414 arbori, pe când au fost enumerați 383 cioate de arbori exploatați ce se constată o diferență de 3,755 m³ neajuns.

Reclamantul a notat că această diferență se atestă prin faptul că, pe parchet se aflau resturi vegetale și nu a fost posibil de inventariat, în parchetul 33 O1 conform materialelor primare, urmau a fi extrași 41 arbori, pe când au fost enumerați 84 cioate ale arborilor marcați la baza cioatei, fiind extrasă masă lemnoasă mai mult cu 42,364 m³, care nu a fost luată la evidența contabilă. La fel, comisia a constatat în parchetul respectiv tăiere ilegală a 33 de arbori, care au fost marcate cu amprenta TI de maistru pădurar Ion Schin, fiind în acest sens întocmite procese-verbale din 15 aprilie 2020, 22 aprilie 2020, 14 mai 2020.

Prin nota informativă a Comisiei Gărzii Forestiere a Agenției „Moldsilva” din 25 mai 2020, conținutul căreia la fel a fost inclus în ordinul de concediere, s-a constatat că diferențele de volum față de datele recepției tehnice după cioate, se încadrează în limitele admisibile de 30 %, iar după numărul de arbori exploatați depășește 3 % ce contravine îndrumărilor tehnice privind delimitarea și inventarierea parchetelor. Comisia a constatat că, aceste devieri se datorează calității nesatisfăcătoare a lucrărilor de punere în valoare a masei lemnoase. La fel, comisia a statuat că toate tăierile ilegale au fost depistate și înregistrate conform modului stabilit, iar ce ține de controlul efectuat în cantonul nr. 7, tăieri ilicite cât și alte încălcări nu au fost depistate.

Potrivit obligațiilor funcționale reflectate în fișa de post pct. 2, funcția principală a inginerului pază și protecția pădurilor, se axează pe rezolvarea problemelor ce țin de controlul regulilor sanitare și anti incendiare în păduri, de lucrul de pază și protecție a fondului forestier, de întocmirea corectă și la timp a proceselor-verbale referitor la contravenții silvice, precum și alte obligațiuni ce derivă din obligația de bază.

În circumstanțele descrise, reclamantul consideră că angajatorul se face vinovat de aplicarea ilegală a sancțiunilor și eliberarea ilegală din funcție, pentru care fapt, i-a creat un șir de dificultăți de ordin material și moral, dat fiind faptul că deși acesta beneficiază de concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, a prestat munca suplimentară ce este interzis, în zile de odihnă, are la întreținere 4 copii minori, și acest fapt a influențat psihologic asupra sa, fiind unicul întreținător al familiei și privat de posibilitatea de a-și asigura familia.

În opinia reclamantului angajatorul este ținut să despăgubească salariatul, pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime de 5 salarii medii, compensarea cheltuielilor suplimentare legate de eliberarea din serviciu (consultarea specialiștilor, cheltuielile de judecată etc.), precum și repararea prejudiciului moral cauzat salariatului în mărime de 50 000 lei.

Prin încheierea protocolară din 21 august 2020 a Judecătoriei Ungheni a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Alexandru Dîrzari.

La 23 noiembrie 2020, avocatul Alexandru Parfeni în interesele Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni a depus cerere privind excepția de tardivitate a pretenției reclamantului privind anularea pct.3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-p din 31 ianuarie 2020 privind aplicarea sancțiunii sub formă de „mustrare” față de Boris Păduraru, inginer pază și protecția pădurii al Î.S. „Silva-Centru” din Ungheni, ca fiind ilegal, invocând că ordinul contestat a fost adus la cunoștința lui Păduraru Boris la 31 ianuarie 2020, fapt confirmat prin semnătura aplicată direct pe ordin. Prin urmare, ultima zi a termenului de prescripție extinctivă pentru înaintarea pretenției nominalizate a fost 30 aprilie 2020, cu circa 67 zile peste termenul de prescripție, fără a solicita repunerea în termen.

Prin încheierea din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni a fost admisă cererea privind excepția de tardivitate și s-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Boris Păduraru împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni privind anularea pct.3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-p din 31 ianuarie 2020 privind aplicarea sancțiunii sub formă de „mustrare” față de Boris Păduraru (f.d.51-56, vol. II).

Prin hotărârea din 01 decembrie 2021 a Judecătoriei Ungheni a fost admisă parțial acțiunea.

S-a anulat punctul 3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 97-p din 29 mai 2020 privind concedierea lui Boris Păduraru, inginer pază și protecția pădurii al Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni.

S-a restabilit Boris Păduraru în funcția inginer pază și protecția pădurii al Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni.

S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni în beneficiul lui Boris Păduraru salariul pentru toată perioada de lipsă forțată de la muncă începând cu data concedierii de 29 mai 2020 și până la data de 01 decembrie 2021, luându-se în calcul salariul mediu lunar calculat cu reținerile aferente. Calcularea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă urmând să fie efectuată de către angajator, Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni.

S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni în beneficiul lui Boris Păduraru suma de 15000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 4 000 lei.

S-a respins pretenția lui Boris Păduraru privind încasarea despăgubirilor pentru absența forțată de la muncă în sumă de 5 salarii medii.

S-a dispus executarea imediată a hotărârii în partea restabilirii în funcție a lui Boris Păduraru și încasării unui salariului mediu lunar.

La 01 decembrie 2021, Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni a depus cerere de apel nemotivată, iar la 10 martie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 01 decembrie 2021 a Judecătoriei Ungheni, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și adoptarea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni.

S-a casat hotărârea 01 decembrie 2021 a Judecătoriei Ungheni și a fost adoptată în această parte o hotărâre nouă, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Boris Păduraru împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că având în vedere că apelantul a contestat hotărârea instanței de fond doar în partea prin care revendicările formulate de reclamant au fost admise, instanța de apel urmează să se expună asupra temeiniciei hotărârii contestate doar în această parte, procedând în corespundere cu principiul examinării cauzei în limitele apelului declarat și a principiului disponibilității părților de a alege modalitatea de apărare a drepturilor și intereselor sale, prin prisma art. art. 27 și 373 din Codul de procedură civilă.

Instanța de apel a constatat că termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare a fost respectat întrucât actul de constatare este din 18 mai 2020, iar sancțiunea disciplinară fiind aplicată la data de 29 mai 2020.

Analizând actele ce au stat la baza emiterii ordinului nr. 97-P emis de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni prin care Boris Păduraru a fost sancționat în baza art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, instanța de apel a concluzionat că acesta este legal or, la baza ordinului contestat au fost puse mai multe ordine, care vizează obligațiile de serviciu ale lui Boris Păduraru, cât și rezultatele anchetei și notei informative, potrivit cărora s-a atestat tăierea ilicită a arborilor și arbuștilor, diminuarea numărului de arbori și a volumelor destinate recoltării, sustragerea ilegală a masei lemnoase, extragerea unui volum de masă lemnoasă, care nu a fost luată la evidență contabilă, fapt ce a dus la cauzarea unui prejudiciu. Respectiv, au fost apreciate critic argumentele lui Boris Păduraru precum că, încălcările depistate au fost depistate în Ocolul silvic Pîrlița or, dânsul îndeplinea funcția de inginer pază și protecție a pădurii din cadrul întreprinderii indicate.

De asemenea, au fost apreciate critic alegațiile lui Boris Păduraru precum că fișa de post din 27 aprilie 2020 nu poate fi luată în considerație pe motiv că, controlul a fost efectuat în primăvara anului 2020 or, controlul a fost efectuat în luna mai 2020, iar la actele cauzei este anexată și fișa inițială, care este parte integrantă a contractului

individual de muncă și care i s-a adus la cunoștința intimatului, aceasta la fel fiind menționată în ordinul contestat.

La fel, instanța de apel a stabilit că între fișa inițială și fișa de post din 27 aprilie 2020 este o diferență neesențială, fapt menționat și de reclamant în acțiunea depusă.

La acest capitol, instanța de apel a reținut la baza ordinului contestat în afara fișelor de post au fost puse și o serie de ordine în care acesta era vizat drept responsabil.

Prin ordinul nr. 50-P din 27 februarie 2020 cu privire la intensificarea pazei fondului forestier și energetic, Boris Păduraru a fost numit responsabil pe întreprindere pentru patrularea fondului forestier, fiind obligat de a monitoriza circulația materialelor cu acte de proveniență în regulă, calitatea efectuării controalelor operative, reviziilor în fondul forestier de către personalul silvic, care nu a fost executat de intimat în modul corespunzător. Similar nu au fost executate și celelalte ordine, care au stat la baza emiterii ordinului de concediere.

Astfel, instanța de apel a menționat că, prin ordinul nr. 53-p din 11 martie 2020 cu privire la efectuarea reviziilor planificate și de control în perioada de primăvară a. 2020, Boris Păduraru a fost obligat după finisarea reviziilor planificate să efectueze câte trei revizii de control în cantoanele silvice cu volume mai mari de tăieri ilicite, în scopul inspectării calității și respectării modului de efectuare a reviziilor, în acest sens necâtând că în cantonul nr. 7 Ocolul silvic Pîrlița s-au comis mai multe tăieri ilicite, ultimul a efectuat doar o revizie de control, la 03 aprilie 2020, indicând că nu a depistat careva încălcări, ca mai apoi, într-un termen scurt la 18 mai 2022 și 22 mai 2022 să fie depistate tăieri neautorizate și ilicite, lipsa masei lemnoase.

Instanța de apel a reținut că știind cu certitudine că au fost depistate tăieri ilicite, Boris Păduraru nu a întreprins măsuri în vederea înștiințării administrației, nu a întreprins măsuri urgente întru organizarea pazei fondului forestier în situații de risc și tăieri ilicite.

Prin urmare, angajatorul luând în considerație nota informativă a Comisiei Gărzii forestiere a Agenției „Moldsilva” din 25 mai 2020, raportul întocmit în rezultatul anchetei de serviciu efectuate de Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, ținând cont de obligațiile de serviciu, pe care le deținea Boris Păduraru, în funcția de inginer pază și protecția pădurilor, având în vedere gradul de gravitate a abaterii disciplinare, cât și aplicarea anterioară în privința acestuia a sancțiunii disciplinare, a emis ordinul de concediere a acestuia, instanța de apel apreciindu-l ca fiind legal.

La fel, a fost solicitată opinia Comitetului sindical, care a dat acordul pentru concedierea lui Boris Păduraru, din funcție, având în vedere că s-au depistat tăierile ilicite în urma reviziei efectuate personal și neinformarea administrației despre tăierile admise.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele lui Boris Păduraru cu referire la art. 342 din Codul muncii, precum că acestuia nu i s-a adus la cunoștință rezultatele anchetei de serviciu or, norma menționată se referă la ancheta de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat angajatorului de către salariat.

Au fost respinse și argumentele lui Boris Păduraru precum că angajatorul nu era în drept să-i aplice sancțiunea disciplinară or, acesta se afla în concediu de îngrijire a

copilului parțial plătit, deoarece potrivit prevederilor art. 251 din Codul muncii, se interzice concedierea femeilor gravide, a femeilor care au copii în vîrstă de pînă la 4 ani și a persoanelor care folosesc concediile pentru îngrijirea copilului prevăzute la art. 124, 126 și 127, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. b), g)–k).

Instanța de apel a menționat că, instanța de fond în motivarea soluției sale a reținut că din raportul cu privire la rezultatele anchetei de serviciu se indică că urmare a verificării tăieri ilicite, cât și că alte încălcări nu s-au depistat, pe când martorul Sergiu Portneacov, care la momentul efectuării controlului era în funcția de inginer din cadrul Agenției „Moldsilva” fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a explicat că, într-un canton intră mai multe parcele, iar parcelele se împart în subparcele, astfel într-un parchet pot fi depistate tăieri ilicite, iar în altul nu. La fel, martorul a menționat că, la momentul efectuării controlului, Boris Păduraru a fost prezent, fiind întocmite acte separate referitor la cioatele marcate pe care Boris Păduraru le-a semnat fără careva obiecții. Martorul Petru Rabii audiat în ședința de judecată, la fel a confirmat faptele depistate și descrise în raportul întocmit.

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a reținut doar unele fragmente din conținutul raportului care indică asupra depistării tăierilor ilicite, cât și a altor încălcări, prin urmare a dat o apreciere greșită probelor anexate, concluziile expuse fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Având în vedere că instanța de apel a constatat legalitatea ordinului de concediere contestat, ajungând la concluzia netemeinicii acțiunii, a conchis și în privința respingerii pretențiilor cu privire la restabilire în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, acestea fiind subsecvente.

La 08 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Dumitru Fortuna în interesele lui Boris Păduraru, a declarat recurs împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate și cu menținerea hotărârii primei instanțe fără modificări.

În motivarea recursului, avocatul Dumitru Fortuna în interesele lui Boris Păduraru și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele din cererea de chemare în judecată, menționând că decizia nu corespunde normelor de drept.

Suplimentar, recurentul a invocat că constatările instanței de apel au rezultat integral doar din poziția Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, fără a fi motivate, combătute de argumentele invocate de Boris Păduraru. *De iure* instanța de apel, fără a elucida și constata circumstanțele cauzei, în mod eronat a statuat că concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, fără a indica concret care sunt acele contradicții și prin ce acte se probează acest fapt.

La fel, deși instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a constatat că controlul a fost efectuat în Cantonul nr. 7 al Ocolului silvic Pîrlița, din care au rezultat presupusele încălcări imputate lui Boris Păduraru, aceasta în mod eronat a reținut relevanța ordinelor vizate pe caz, deoarece acestea se atribuie la exercitarea indicațiilor impuse pe alt sector decât unde au fost depistate încălcări, și anume la ocolul silvic

Sculeni. Respectiv, instanța de apel a judecat apelul contrar prevederilor art. 373 din Codul de procedură civilă.

Recurentul a indicat că instanța de apel, în mod eronat și neîntemeiat a descris selectiv concluziile comisiei din actul de constatare din 18 mai 2020, fără a delimita responsabilitățile fiecărui angajat în coraport cu încălcările depistate și care acțiuni sau inacțiuni nu au fost întreprinse.

De către instanța de apel nu s-a examinat și elucidat cantitatea masei lemnoase care a fost tăiată neautorizat și ce cantitate de masă lemnoasă tăiată ilegal, se încadrează sau nu această cantitate în cele 30% a marjei de eroare, potrivit îndrumărilor tehnice privind delimitarea și inventarierea parchetelor.

Recurentul consideră eronată concluzia instanței de apel care a constatat că funcția deținută de Boris Păduraru, inginer pază și protecția pădurii, se cataloghează cu persoana responsabilă de asigurarea pazei fondului forestier, or potrivit Instrucțiunii cu privire la efectuarea reviziilor și controlului operativ în fondul forestier proprietate publică a statului, aprobată prin ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 159 din 30 mai 2016, actualizată la 20 ianuarie 2020, responsabilitatea de asigurarea pazei fondului forestier se atribuie întregului personal al serviciului silvic, în special îi este atribuită nemijlocit pădurarului (la nivel de canton) și maistrului pădurar. Inginerului pază și protecția pădurii, potrivit pct. 11 din Instrucțiune, în special îi este atribuită activitate în domeniul prevenirii și combaterii incendiilor în fondul forestier, precum și să verifice corectitudinea și oportunitatea întocmirii proceselor-verbale privitor la încălcările legislației silvice și a incendiilor, să organizeze desfășurarea reviziilor.

Recurentul a menționat că Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, nu a putut oferi explicație în ce constau concret abaterile disciplinare ale lui Boris Păduraru, prin ce acțiuni sau inacțiuni acesta a încălcat ordinele sus indicate și ce acțiuni urma să întreprindă, pentru paza și protecția pădurii. La fel, nu a oferit informația amplă și clară referitor atribuțiile funcționale ale reclamantului și care este metodologia și procedura de pază a pădurii, făcând trimitere eronat la fișa postului și ordinele pe întreprindere fără indicare concretă a încălcării.

La 05 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de avocatul Dumitru Fortuna în interesele lui Boris Păduraru, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Prin referința depusă la 26 octombrie 2022, Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de avocatul Dumitru Fortuna în interesele lui Boris Păduraru, reiterând argumentele expuse în cererea de apel și reținute de instanța de apel în decizia contestată.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 26 mai 2022.

La 21 iulie 2022, a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată prin intermediul poștei electronice (f.d. 250, vol. II).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu

prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că recursul declarat la 08 septembrie 2022 de către avocatul Dumitru Fortuna în interesele lui Boris Păduraru împotriva deciziei instanței de apel din 26 mai 2022 a fost depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin încheierea din 18 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat admisibil recursul și numit pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Astfel, Colegiul lărgit a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referința au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Curtea Europeană în cauza Covalenco vs. Republica Moldova din 16 iunie 2020 (nr.72164/14), a statuat că în așa circumstanțe pronunțarea unei hotărâri noi fără o cercetare nouă nu este o încălcare. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod obiectiv pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimații au avut posibilitatea să prezinte poziția în scris și să răspundă la argumentele părților adverse.

Examinând recursul declarat de către avocatul Dumitru Fortuna în interesele lui Boris Păduraru, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, din considerentele ce succed.

În temeiul art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care a interpretat în mod eronat legea.

Astfel, circumstanțele cauzei prezentate de părți și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare denotă, în special, următoarele.

Prin ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 65-C din 24 martie 2017, Boris Păduraru a fost angajat în funcția de inginer pază și Protecția Pădurilor, în baza contractului individual de muncă pe o perioadă nedeterminată, începând cu data de 27 martie 2017 (f.d.13, vol. I).

Potrivit pct.3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-P din 31 ianuarie 2020 „Cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare salariaților”, pentru încălcarea disciplinei de muncă s-a aplicat lui Boris Păduraru, inginer de pază și protecția pădurii al Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, și anume pentru că prin acțiunile și/sau inacțiunile sale a încălcat disciplina de muncă manifestată inclusiv prin nerespectarea pct. 1.5, pct.1.3 și pct.4.1 din fișa postului și neîndeplinirea în mod corespunzător a pct. 3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 203-P din 11 octombrie 2019 (f.d. 40-43, vol. I).

Iar prin ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 97-P din 29 mai 2020, pentru încălcarea disciplinei de muncă manifestată inclusiv prin nerespectarea pct. 1.5, pct. 3.3. și pct. 4.1 din fișa de post inițială și neîndeplinirea în mod corespunzător a ordinului nr. 50-P din 27 februarie 2020 „Cu privire la intensificarea pazei fondului forestier”; ordinului nr. 53-P din 11 martie 2020 „Cu privire la efectuarea reviziilor planificate și de control în perioada de primăvară anului 2020”; ordinului nr. 89-P din 22 aprilie 2020 „Cu privire la efectuarea unui control”; ordinului nr. 91-P din 27 aprilie 2020 „Cu privire la controlul calității eliberării și curățirii parchetelor, precum și capitolele „Sarcini de bază”, „Atribuții de serviciu” și „Responsabilitățile” din Fișa postului inginerului pază și protecția pădurii aprobată la 27 aprilie 2020, s-a aplicat în privința lui Boris Păduraru sancțiunea sub formă de concediere în temeiul art. 86 alin.(1) lit. g) din Codul muncii – încălcarea repetată pe parcursul unui an a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar (f.d.14-23, vol. I). Prezentul ordin a fost adus la cunoștința salariatului, sub semnătură, la 05 iunie 2020.

Înaintând prezenta acțiune la 06 iulie 2020 împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, intervenient accesoriu Alexandru Dîrzari, reclamantul Boris Păduraru a solicitat anularea pct. 3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 97-P din 29 mai 2020 privind concedierea lui Boris Păduraru, inginer pază și protecția pădurii ca fiind ilegal, anularea pct. 3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-P din 31 ianuarie 2020 privind aplicarea sancțiunii sub formă de „mustrare” față de Boris Păduraru, restabilirea în funcție, calcularea și încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă, în mărime de 5 salarii medii, repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4 000 lei.

Tot din actele cauzei rezultă că, la 23 noiembrie 2020, avocatul Alexandru Parfeni în interesele Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din

Ungheni a depus cerere privind excepția de tardivitate a pretenției reclamantului privind anularea pct.3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-p din 31 ianuarie 2020 privind aplicarea sancțiunii sub formă de „mustrare” față de Boris Păduraru, inginer pază și protecția pădurii al Î.S. „Silva-Centru” din Ungheni, ca fiind ilegal, invocând că ordinul contestat a fost adus la cunoștința lui Păduraru Boris la 31 ianuarie 2020, fapt confirmat prin semnătura aplicată direct pe ordin. Prin urmare, ultima zi a termenului de prescripție extinctivă pentru înaintarea pretenției nominalizate a fost 30 aprilie 2020, cu circa 67 zile peste termenul de prescripție, fără a solicita repunerea în termen.

Respectiv, prin încheierea din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni a fost admisă cererea privind excepția de tardivitate și s-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Boris Păduraru împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni privind anularea pct.3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-p din 31 ianuarie 2020 privind aplicarea sancțiunii sub formă de „mustrare” față de Boris Păduraru (f.d.51-56, vol. II).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Ungheni, prin hotărârea din 01 decembrie 2021 a admis parțial acțiunea depusă de Boris Păduraru.

S-a anulat punctul 3 din ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 97-p din 29 mai 2020 privind concedierea lui Boris Păduraru, inginer pază și protecția pădurii al Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni.

S-a restabilit Boris Păduraru în funcția inginer pază și protecția pădurii al Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni.

S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni în beneficiul lui Boris Păduraru salariul pentru toată perioada de lipsă forțată de la muncă începând cu data concedierii de 29 mai 2020 și până la data de 01 decembrie 2021, luându-se în calcul salariul mediu lunar calculat cu reținerile aferente. Calcularea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă urmând să fie efectuată de către angajator, Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni.

S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni în beneficiul lui Boris Păduraru suma de 15000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 4 000 lei.

S-a respins pretenția lui Boris Păduraru privind încasarea despăgubirilor pentru absența forțată de la muncă în sumă de 5 salarii medii.

S-a dispus executarea imediată a hotărârii în partea restabilirii în funcție a lui Boris Păduraru și încasării unui salariului mediu lunar.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 26 mai 2022 a admis apelul declarat de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni și a casat hotărârea 01 decembrie 2021 a Judecătoriei Ungheni și a fost adoptată în această parte o hotărâre nouă, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Boris Păduraru împotriva Întreprinderii de Stat

Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Instanța de recurs însă conchide că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural, cât și interpretarea și aplicarea eronată a normelor dreptului material.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea justiției adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28 februarie 1984).

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

În conformitate cu art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză, probele prezentate, precum și explicațiile expuse de Boris Păduraru, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, ceea ce reflectă că poziția intimatului a rămas fără o apreciere clară din partea instanței de apel.

Sub acest aspect este de menționat art. 25 alin. (1) din Cod de procedură civilă, care prevede că instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Potrivit legislației ce reglementează raporturile de muncă, contractul individual de muncă încetează de drept, adică în puterea și prin efectul legii, atunci când a intervenit o anumită cauză, stabilită expres de normele de drept, care face imposibilă, în mod definitiv, producerea în continuare a efectelor contractului.

Instanța de recurs reține că prin prisma art. 81 alin. (1) din Codul muncii, contractul individual de muncă poate înceta: în circumstanțe ce nu depind de voința părților (art.82, 305 și 310); prin acordul scris al părților (art.82¹); la inițiativa uneia dintre părți (art.85 și 86).

La caz, contractul individual de muncă încheiat între Boris Păduraru și Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni a încetat la inițiativa angajatorului, salariatul fiind concediat ca sancțiune pentru abaterile disciplinare comise.

Aliniatul (3), art. 81 din Codului muncii stipulează că, contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepționării/inștiințării, cel târziu la data eliberării din serviciu, cu excepția cazului în care salariatul nu lucrează pînă în ziua eliberării din serviciu (absență nemotivată de la serviciu, privațiune de libertate etc.). Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conțină referire la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege.

Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni temei de încetare a contractului individual de muncă a indicat prevederile art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar.

La baza concedierii lui Boris Păduraru a fost pus inclusiv ordinul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-P din 31 ianuarie 2020 „Cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare salariatilor”, privind aplicarea sancțiunii disciplinare „mustrare”.

În conformitate cu prevederile art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar.

Conform art. 206 alin. (1) din Codului muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertismentul; b) mustrarea; c) mustrarea aspră; d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art.86 alin.(1) lit.g)-r)).

Iar dispoziția alin. (4) al aceleiași norme de drept prevede că pentru aceeași abatere disciplinară nu se poate aplica decît o singură sancțiune.

Aici, instanța de recurs menționează că angajatorul poate aplica sancțiunea disciplinară concedierea în temeiurile prevăzute la art. 86 alin.(1) lit. g) din Codul muncii, doar dacă pe parcursul unui an salariatul a comis o a doua încălcare după prima, pentru care deja a fost sancționat.

Acest punct admite concedierea salariatului numai în cazul încălcării repetate, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă. Trebuie să se înțeleagă că sancțiunea disciplinară aplicată anterior la data încălcării repetate nu a fost revocată, sancțiunea disciplinară a fost aplicată de organul abilitat cu respectarea modului de aplicare ș.a. (art.211 Codul muncii).

Potrivit art. 211 alin. (1) din Codul muncii, termenul de validitate a sancțiunii disciplinare nu poate depăși un an din ziua aplicării. Dacă pe parcursul acestui termen salariatul nu va fi supus unei noi sancțiuni disciplinare, se consideră că sancțiunea disciplinară nu i-a fost aplicată.

Astfel, la concedierea salariatului din motivul încălcării repetate a obligațiilor de muncă, instanța va verifica dacă la aplicarea repetată a sancțiuni disciplinare angajatorul a ținut cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective, dacă a fost respectat termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare, dacă concedierea a avut loc cu consultarea prealabilă a organului sindical ș.a., adică respectarea dispozițiilor art. 206-211 din Codul muncii. Dacă instanța va constata că sancțiunea disciplinară a fost aplicată cu încălcarea legislației, această concluzie urmează a fi motivată în hotărâre. Urmează a fi motivată și concluzia instanței privind corectitudinea sancțiunii aplicate anterior, indiferent dacă aceasta a fost sau nu contestată de salariat.

Din materialele dosarului rezultă că Boris Păduraru pe parcursul anului 2020 a comis două abateri disciplinare, pentru care prin ordinele nr. 45-P din 31 ianuarie 2020 și nr.97-P din 29 mai 2020 s-a aplicat sancțiunile disciplinare „mustrare” și „concedierea în temeiul prevăzut la art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii”.

Prin urmare, Colegiul lărgit consideră pripită soluția instanței de apel privind legalitatea ordinului de concediere contestat, în condițiile în care la concedierea salariatului din motivul încălcării repetate a obligațiilor de muncă, instanța de apel nu a verificat dacă la aplicarea repetată a sancțiunii disciplinare angajatorul a ținut cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective, dacă a fost respectat termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare. Mai mult, la caz instanța de apel urma să motiveze și concluzia privind corectitudinea sancțiunii aplicate anterior prin ordinul nr. 45-P din 31 ianuarie 2020, indiferent dacă aceasta a fost sau nu contestată de salariat, pe când instanțele inferioare contrar sensului art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, greșit au admis cererea reprezentantului Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni privind excepția de tardivitate fiind respins ca tardiv capătul de cerere a reclamantului Boris Păduraru privind anularea pct.3 din ordinul Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-p din 31 ianuarie 2020 privind aplicarea sancțiunii sub formă de „mustrare” față de Boris Păduraru.

Astfel, această condiție obligatorie de analiză și motivare a concluziei privind corectitudinea aplicării inclusiv a sancțiunii anterioare stabilită prin ordinul nr. 45-P din 31 ianuarie 2020, chiar și indiferent dacă aceasta nu ar fi fost contestată de salariat, nu a fost respectată de instanțele ierarhic inferioare, mai mult chiar, asta în condițiile în care, după cum s-a menționat mai sus, prin încheierea din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni a fost admisă cererea privind excepția de tardivitate și s-a respins

ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Boris Păduraru împotriva Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni privind anularea pct.3 din ordinul Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni nr. 45-p din 31 ianuarie 2020 privind aplicarea sancțiunii sub formă de „mustrare” față de Boris Păduraru (f.d.51-56, vol. II).

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, relevă că contrar prevederilor art. 373 din Codul de procedură civilă, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Colegiul conchide, că soluția instanței de apel rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt și de drept sub toate aspectele, concluziile instanței de apel fiind bazate pe interpretarea greșită a normelor de drept material, aprecierea unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție și cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În contextul celor expuse, argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs sunt întemeiate, deoarece reieșind din specificul acțiunii deduse judecății, precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, era indispensabil de a da o apreciere corespunzătoare înscrisurilor din materialele cauzei prin prisma art. 121, 122 și 130 din Codul de procedură civilă.

Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse cercetării

În această ordine de idei este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, indică direct la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Distinct de cele relatate, la caz, se constată că de fapt instanța de apel a examinat superficial cauza civilă, adoptând o decizie fără argumentare clară, aprecierea probelor dată de instanța judecătorească fiind arbitrară și duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, iar instanța de recurs este în imposibilitatea de a înlătura neajunsurile invocate supra.

Având în vedere circumstanțele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel or, toate

circumstanțele invocate raportate la normele juridice respective nu pot fi înlăturate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 442, 444, 445 alin. (1) lit. c) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către avocatul Dumitru Fortuna în interesele lui Boris Păduraru.

Se casează integral decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Boris Păduraru împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” din Ungheni, intervenient accesoriu Alexandru Dîrzari, cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru, încasarea despăgubirii, repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh